

SYYT

VASTAUKSET

COPERNICUS JA AVARUUS

K1.

- Lisää ymmärrystämme planeetasta.
- Opettaa meitä tuntemaan sääoloja.
- Auttaa meitä mittaamaan vaarallisten poikkeavuuksien, kuten öljyvuotojen, laajuutta.
- Auttaa meitä hallitsemaan maailmanlaajuisia uhkia, kuten ilmastonmuutosta, ruokapulaa, väestönkasvua.
- Tuo ihmisiä yhteen kaikilta maailman alueilta ja tieteen eri aloilta.
- Tarjoaa toimintakykyisiä palveluja.
- Tukee muita palveluja, kuten ilmastonmuutoksen seurantaa, kestävä kehitystä, liikennettä ja liikkuvuutta, alueellista ja paikallista suunnittelua, merivalvontaa, maataloutta ja terveyttä.
- Kaikki nämä palvelut ovat ilmaisia, mikä edistää uusien innovatiivisten sovellusten ja palvelujen kehittämistä.
- Antaa Euroopalle itsenäisen maanseurantavalmiuden.
- Jne.

K2.

Kaikki edellä mainitut.

K3.

”Sen jälkeen, kun Nikolaus Kopernikus laati universumin aurinkokeskisen mallinsa, inhimillisen tiedon rajat ovat laajentuneet kauas Kopernikuksen mallin kuvaaman aurinkokuntamme rajojen tuolle puolen. Jotkin suurimmista ihmiskunnan kohtaamista kysymyksistä liittyvät kuitenkin vieläkin omaan planeettaamme ja suhteeseemme siihen.”

Fonttivalinta tuo mieleen Kuun, Maan ja/tai Auringon.

Fontin tummansininen väri edustaa yötaivasta.

VASTAUKSET

SÄÄ JA ILMASTO

K1.

MAAPALLON LÄMPENEMINEN johtuu maapallon lämpötilan noususta (**ILMASTONMUUTOS**), joka on seurausta siitä, että ilmakehään pääsee enemmän kasvihuonekaasuja kuin siellä luonnollisesti esiintyisi.

MAAPALLON LÄMPENEMINEN tarkoittaa nykyistä lämpötilan nousua maapallolla. Se on vain yksi **ILMASTONMUUTOKSEN** ominaisuuksista.

ILMASTONMUUTOKSELLA viitataan niihin moniin eri vaikutuksiin, joita **MAAPALLON LÄMPENEMINEN** aiheuttaa maapallon ilmastojärjestelmässä.

K2.

Avikko = **KUUMA, KUIVA**

Napaseutu = **KYLMÄ, KUIVA**

Sademetsä = **KUUMA, KOSTEA**

K3.

Jäätiköiden sulamista, voimakkaampia ja useammin esiintyviä sääilmiöitä, kuten hurrikaaneja, sateita, helleaaltoja ja kuivuutta, ekosysteemien muutoksia, vedenpinnan tason muutoksia...

HIILIJALANJÄLKI

K1.

SAMMUTA VALOT, KUN LÄHDET HUONEESTASI

KEITÄ VETTÄ VAIN SEN VERRAN KUIN TARVITSET

**TÄYTÄ PYYKINPESUKONE JA
ASTIANPESUKONE KOKONAAN**

LAHJOITA VANHAT VAATTEESI KERÄYKSEEN

HEITÄ KAIKKI JÄTTEET SAMAAKORIHIN

OSTA ENEMMÄN RUOKAA KUIN TARVITSET

KÄYTÄ AUTOA MAHDOLLISIMMAN PALJON

**KÄYTÄ KAUPASSA UUELLENKÄYTETTÄVIÄ
OSTOSKASSEJA**

KÄY MIELUUMMIN KYLVYSSÄ KUIN SUIHKUSSA

SYÖ PALJON PUNAISTA LIHAA

SULJE IKKUNAT, KUN LÄMMITYS ON PÄÄLLÄ

SULJE HANA, KUN HARJAAT HAMPAITA

K2B.

3

1

4

2

VASTAUKSET

KASVIHUONEILMIÖ

K1.

KASVIHUONEKAASU

METAANI (CH₄)

VESIHÖYRY (H₂O)

TYPPIOKSIDUULI(N₂O)

OTSONI (O₃)

HIILIDIOKSIDI (CO₂)

KLOORIFLUORIHIIILIVEDYT (CFCyhdisteet)

FLUORIHIIILIVEDYT (HCFC- ja HFCyhdisteet)

EI KASVIHUONEKAASU

HAPPI (O₂)

TYPPI (N₂)

HIILIMONOKSIDI (CO)

VETYKLORIDI (HCl)

ARGON (Ar)

K2.

Montrealin pöytäkirja

K3.

Hiiltä on joka paikassa ja kaikessa, mikä elää. **TOTTA**

Hiili on täysin staattista ja pysyy yhdessä paikassa vuosituhansia. **TARUA**

Hiiltä on ilmassa ainoastaan kaasuna (hiilidioksidina (CO₂)). **TARUA**

Valtameret eivät voi sitoa hiilidioksidia (CO₂), koska ne ovat nestettä ja CO₂ on kaasu. **TARUA**

Ihmisten hengittäessä ulos ilmaan vapautuu hiiltä. **TOTTA**

Kuolleet kasvit ja eläimet muuttuvat hiileksi, kun ne maatuvat, ja imeytyvät takaisin maaperään. **TOTTA**

Tähän prosessiin viitataan termillä "hiilikierros". **TARUA**

Ihmisen toiminta horjuttaa ilmassa, maassa ja meressä olevan hiilen määrän herkkää tasapainoa. **TOTTA**

Trooppisten sademetsien hakkuut saavat aikaan hiilivarastojen kasvua. **TARUA**

Ilmakehässä olevan hiilidioksidin (CO₂) lisääntyvä määrä aiheuttaa maapallon lämpötilan nousua. **TOTTA**